

UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATAASEN

Cirkulärnr:	26:29
Diariernr:	SKR2026/01814
Handläggare:	Christina Madfors
Ämnesord:	Skollagen, registerkontroll, belastningsregistret, misstankeregistret, giltighetstid, Komvux, brott som omfattas av registerkontroll
Avdelning:	Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Sektion/Enhet:	Arbetsrättssektionen
Extern medverkan:	Extern medverkan
Datum:	2026-09-30
Mottagare:	Kommunstyrelsen, Regionstyrelsen, Medlem i Sobona – kommunala företagens arbetsgivarorganisation, Arbetsgivarpolitik
Rubrik:	Utökade registerkontroller i skolväsendet
Ersätter:	---
Bilagor:	SFS 2026:760 och SFS 2026:761

Sammanfattning

I cirkuläret sammanfattas ändringar i skollagen (2010:800) och lagen (1998:621) om misstankeregister som trädde i kraft den 15 juli 2026.

Den lagreglerade registerkontroll som ska göras när någon ska anställas eller på annat sätt tas emot inom skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet har utökats. Lagändringarna innebär att registerkontrollen numera även omfattar vissa uppgifter i misstankeregistret och att registerutdraget inte får vara äldre än sex månader när det visas upp. Samma sexmånadersgräns gäller för när en person kan anställas eller tas emot hos samma arbetsgivare utan att visa upp ett nytt utdrag. Obligatorisk registerkontroll ska också göras inom kommunal vuxenutbildning. Lagändringarna innebär också att Statens skolinspektion och kommuner får möjlighet att kontrollera vissa uppgifter i misstankeregistret vid ägar- och ledningsprovningar.

SLUT UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATAASEN

CIRKULÄR 26:29

Avdelningen för Arbetsgivarpolitik
Christina Madfors

Kommunstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Sobona – kommunala företagens
arbetsgivarorganisation
Arbetsgivarpolitik

Utökade registerkontroller i skolväsendet

Riksdagen har beslutat om nedan beskrivna ändringar i skollagen (2010:800) och lagen (1998:621) om misstankeregister. Ändringarna framgår av proposition 2025/26:174 *Utökade registerkontroller i skolväsendet* och Utbildningsutskottets betänkande 2025/26:UbU29 med samma rubrik.

Lagändringarna trädde i kraft den 15 juli 2026.

Innehållet i cirkuläret avser den kommunala sektorns och Sobonas medlemmars ansvar som huvudmän och arbetsgivare. Cirkuläret behandlar främst registerkontroll inför anställning och mottagande i verksamheten, men innehåller även en kort redogörelse för registerkontroll vid ägar- och ledningsprövning.

Kommuner har även möjlighet att göra utökade kontroller av personer inför annan anställning i kommunen, om arbetet berör barn, se cirkulär 26:8.

Bakgrund och syfte

Förskola och skola ska vara trygga miljöer för barn och elever. Syftet med de skärpta reglerna är att stärka skyddet mot våld och andra övergrepp samt mot olämplig påverkan. Genom att utöka kontrollen till att även omfatta vissa uppgifter i misstankeregistret får huvudmän inom skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet bättre förutsättningar att göra tillförlitliga lämplighetsprövningar vid rekrytering och mottagande av personer i verksamheten.

Det nya är sammanfattningsvis att

- Registerkontrollen ska även omfatta vissa uppgifter i misstankeregistret, inte enbart belastningsregistret.
- Registerutdraget ska inte vara äldre än sex månader när det visas upp, tidigare kunde utdraget vara ett år.

- Tidsgränsen för när den som får anställas eller på annat sätt tas emot hos samma arbetsgivare utan att på nytt visa upp ett registerutdrag ska sänkas från ett år till sex månader.
- Registerkontroll ska även göras på den som ska anställas eller på annat sätt tas emot inom den kommunala vuxenutbildningen.

Registerkontroll enligt skollagen

Innan en person anställs eller på annat sätt tas emot i verksamheten ska registerutdrag visas upp. Det gäller inom skolväsendet, annan pedagogisk verksamhet och, genom lagändringen, kommunal vuxenutbildning.

Huvudmannen ska alltid göra en individuell bedömning av lämpligheten hos den eller de personer som ska anställas. Registerkontrollen bör i detta sammanhang anses utgöra en central del av bedömningsunderlaget i rekryteringen.

Belastningsregistret

Kontrollen omfattar uppgifter om domar, beslut eller strafförelägganden för vissa specificerade brott, fler brott omfattas nu jämfört med tidigare. Brotten kan mycket översiktligt beskrivas i tre huvudkategorier. Den fullständiga uppräkningsföljden följer av förordning (1999:1134) om belastningsregister.

Våld, övergrepp och kränkningar: Allvarliga våldsbrott (t.ex. mord, dråp och grov misshandel), frihetsberövande (människorov), sexualbrott och barnpornografibrott.

Grov kriminalitet och skyddslagar: Grova former av rån, stöld, bedrägeri, terroristbrott samt grova överträdelser av vapen- och narkotikalagstiftningen.

Involvering och påverkan: Att dra in underåriga i brottslig verksamhet samt vissa allvarliga brott mot allmän ordning.

Gemensamt för brotten är att det rör sig om *allvarlig brottslighet* av betydelse för bedömningen av om en person är lämplig att arbeta eller vistas i verksamhet med barn och elever.

Registerkontrollen utökas till att även omfatta misstankeregistret

Syftet med att utöka registerkontrollen med en kontroll i misstankeregistret är att skydda barn och elever mot våld och övergrepp samt mot att på olika sätt utsättas för olämplig påverkan av vuxna. Enligt regeringen är det viktigt att barn ska kunna vara trygga när de vistas i skolverksamhet. Det är därför av stor vikt att endast lämpliga personer möter barn och elever. Mot den bakgrunden har registerkontrollen utökats till att även omfatta vissa uppgifter i misstankeregistret.

Kontrollen i misstankeregistret gäller även beträffande personer som är folkbokförda där pedagogisk omsorg ska bedrivas. Utdraget är begränsat till uppgifter om misstankar om angivna brott där åtal har väckts. Enligt lagen om misstankeregister ges enskilda rätt att begära ut ett begränsat utdrag ur registret för dessa ändamål.

Förkortad giltighetstid för utdrag och undantag

För att säkerställa att informationen är aktuell har tidsgränserna stramats åt:

- *Utdragets giltighetstid:* Registerutdragen får vid uppvisandet inte vara äldre än sex månader (tidigare ett år). Skälet för denna sänkning är, enligt regeringen, den senaste tidens negativa samhällsutveckling vad gäller bland annat organiserad brottslighet. Behovet av aktualitet är mest framträdande för misstankeregistret och det är önskvärt att samma tidsgräns gäller för utdrag ur belastningsregistret som ur misstankeregistret.
- *Undantag vid återanställning eller nytt mottagande:* Tidsgränsen för när en person får anställas eller på annat sätt tas emot hos samma arbetsgivare utan att på nytt visa upp ett registerutdrag sänks från ett år till sex månader.

Utvidgat tillämpningsområde – kommunal vuxenutbildning

Kravet på obligatorisk registerkontroll har utvidgats och omfattar även den som ska anställas eller på annat liknande sätt tas emot inom kommunal vuxenutbildning (komvux). Det innebär att komvux omfattas av samma grundläggande kontrollskyldighet som övriga berörda verksamheter.

Hantering och praktisk tillämpning för huvudmän

Huvudmännen behöver se över sina rutiner för rekrytering och mottagande av personal, praktikanter och andra i enlighet med de nya reglerna om utdrag ur *både* belastningsregistret och misstankeregistret:

1. Beställning
Det är, liksom tidigare, den arbetssökande själv som begär utdragen hos Polismyndigheten.
2. Kontrollskyldighet
Den som inte visar upp giltiga registerutdrag får inte anställas eller på annat sätt tas emot i verksamheten. Utdraget får inte vara äldre än sex månader när det visas upp och ska omfatta uppgifter ur belastningsregistret och misstankeregistret i den omfattning som anges i regleringen.
3. Omfattning
Kontrollen gäller den som ska anställas eller på annat sätt tas emot i

verksamheten, exempelvis vid uppdrag, praktiktjänstgöring och mottagande av personal från bemanningsföretag.

När det gäller pedagogisk omsorg ska även en person som är 15 år eller äldre, och är folkbokförd där en sådan verksamhet ska bedrivas, på begäran av kommunen visa upp utdrag.

4. Bedömning

Registerutdraget är ett underlag för huvudmannens lämplighetsbedömning. Även andra konkreta och relevanta omständigheter kan behöva beaktas vid bedömningen av om en person är lämplig att anställas eller tas emot i verksamheten, exempelvis uppgifter som framkommer vid referenstagning, intervju eller tidigare mottagande i verksamheten.

5. Dokumentation

Notering får endast göras om att utdraget har visats upp. Själva utdraget får *inte kopieras eller behållas* av huvudmannen.

6. Praktiska rutiner

Huvudmännen bör se över sina lokala rutiner, mallar och instruktioner för registerkontroll. Detta gäller särskilt rutiner som avser kontroll av utdragets ålder, eftersom utdraget vid uppvisandet inte får vara äldre än sex månader.

Lämplighetsbedömningen i det enskilda fallet

Ett viktigt klargörande i förarbetena till den nya lagstiftningen rör huvudmäns och rektorers övergripande ansvar för tryggheten i verksamheten. Ett registerutdrag ska inte ses som en slutgiltig garanti för en persons lämplighet.

Regeringen understryker att huvudmän och rektorer har ett ansvar för att göra en samlad lämplighetsbedömning i det enskilda fallet. Det kan därför, beroende på omständigheterna i det enskilda fallet, finnas utrymme att avstå från anställning eller mottagande om det finns relevanta uppgifter som innebär att personen bedöms olämplig för arbete med barn och elever, även om registerutdraget inte innehåller någon uppgift som i sig hindrar anställning eller mottagande.

Särskilt om verksamhetsförlagd utbildning, praktikanter och andra som tas emot i verksamheten

Den samlade lämplighetsbedömningen kan vara särskilt viktig vid mottagande av följande grupper.

- Studenter i verksamhetsförlagd utbildning (VFU)

Studenter och andra personer som tas emot i verksamheten inom ramen för utbildning, praktik och liknande omfattas av den obligatoriska kontroll-skyldigheten, om mottagandet sker på ett sådant sätt som avses med skollagens bestämmelser om registerkontroll. Om det framkommer andra relevanta uppgifter om personens lämplighet, kan även dessa behöva vägas in i huvudmannens samlade bedömning.

- Praktikanter och personer i arbetsmarknadsinsatser

Motsvarande bedömning kan göras för personer som tilldelats plats för arbetspraktik eller andra programinsatser.

Huvudmännen bör säkerställa att lokala rutiner för rekrytering och mottagande inte enbart fokuserar på den formella registerkontrollen, utan också ger utrymme för en samlad lämplighetsbedömning.

Registerkontroll vid ägar- och ledningsprövning

Lagändringarna innebär också att Statens skolinspektion och kommuner får möjlighet att kontrollera vissa uppgifter i misstankeregistret vid ägar- och ledningsprövningar. Prövningen tar sikte på om enskilda huvudmän och personer med väsentligt inflytande över verksamheten är lämpliga. Frågan skiljer sig från den registerkontroll som ska göras inför anställning eller mottagande i verksamheten, men kan vara av betydelse för kommunerna och Sobonas medlemmar som bedriver tillståndspliktig utbildnings-verksamhet.

Ikraftträdande

Lagändringarna trädde i kraft den 15 juli 2026. Det innebär att rekryteringar och mottaganden som sker från och med detta datum ska hanteras enligt de nya bestämmelserna.

Frågor

Frågor med anledning av innehållet i cirkuläret besvaras av arbetsrättssektionen.

Sveriges Kommuner och Regioner
Avdelningen för arbetsgivarpolitik

Tomas Björck

Christina Madfors

Bilagor: SFS 2026:760 och SFS 2026:761